

Tilsynsrapport

Tilsyn med kommunens arbeid for å sikre et trygt og godt skolemiljø

Nes kommune og Neskollen skole

Sammendrag

Vi fører tilsyn med Nes kommune. Temaet for tilsynet er om kommunen gjennom sin internkontroll sikrer at skolen undersøker og setter inn tiltak i saker der det er mistanke om eller kjennskap til at en elev ikke har et trygt og godt skolemiljø eller blir krenket av en som arbeider på skolen.

I tilsynet finner vi at Nes kommune har etablert en internkontroll som skal sikre at skolen oppfyller aktivitetsplikten. Nes kommune har utarbeidet rutiner og prosedyrer som er gjort kjent blant de ansatte, og de ansatte er informert om og inkludert i arbeidet med aktivitetsplikten. Vi finner videre at kommunen har metoder for å avdekke og følge opp avvik og risiko for avvik, at kommunen har evaluert og forbedret skriftlige prosedyrer, og at kommunen dokumenterer internkontrollen i det omfanget som er nødvendig. Vi har imidlertid avdekket en manglende systematikk i arbeidet med deler av internkontrollen.

I vår vurdering av Neskollen skole og skoleeiers praksis finner vi at det ikke er sannsynliggjort at skolen foretar undersøkelser og tiltak i henhold til faglig standard, at skolens undersøkelser dokumenteres, at skolens aktivitetsplan oppfyller lovens minstekrav og at skolen og skoleeier setter inn tiltak i en aktivitetsplan i saker etter opplæringsloven § 9 A-5. Etter en samlet vurdering finner vi at kommunens internkontroll ikke sikrer skolens oppfyllelse av undersøkelsesplikten, tiltaksplikten og dokumentasjonsplikten.

Kommunen mottok en foreløpig tilsynsrapport og fikk en frist for å uttale seg om rapporten. Kommunen har ingen uttalelser til den foreløpige rapporten. Vi fatter nå vedtak (denne rapporten) med pålegg om retting. Se nærmere om hva dette pålegget innebærer under rapportens punkt 5.

Kommunen har rettefrist til den **01.11.2024**.

Innholdsfortegnelse

1	Innledning	4
1.1	Kort om kommunen.....	4
1.2	Om gjennomføring og tema for tilsynet.....	4
2	Rettslige krav.....	5
2.1	Retten til et trygt og godt skolemiljø	5
2.2	Kravet til internkontroll.....	6
3	Undersøkelsesplikten og tiltaksplikten - våre observasjoner, vurderinger og konklusjoner.....	7
3.1	Observasjoner	7
3.1.1	Organisering, styringstiltak og styrende dokumenter	7
3.1.2	Praksis for undersøkelsesplikten	8
3.1.3	Praksis for tiltaksplikten	13
3.2	Vurdering av om kommunen gjennom sin internkontroll sikrer at undersøkelsesplikten og tiltaksplikten blir oppfylt.....	17
3.2.1	Har kommunen nødvendige rutiner og prosedyrer?	17
3.2.2	Avdekker og følger kommunen opp avvik og risiko for avvik?	18
3.2.3	Dokumenterer kommunen internkontrollen i den formen og det omfanget som er nødvendig?	22
3.2.4	Evaluerer kommunen de skriftlige prosedyrene og andre tiltak i internkontrollen, og forbedrer disse ved behov?	22
4	Vår konklusjon	23
5	Pålegg om retting	23
5.1	Oppfølging av påleggene.....	24
6	Kommunen har rett til å klage.....	24

1 Innledning

Vi fører tilsyn med offentlige skoler.¹

I tilsyn kontrollerer vi om kommunene oppfyller opplæringsloven med forskrifter. Vi kan også føre tilsyn med kommunens plikt til å ha internkontroll etter kommuneloven § 25-1.

Våre tilsyn er offentlig myndighetsutøvelse, noe som innebærer at vi skal gjennomføre tilsynet i samsvar med reglene i forvaltningsretten og offentlighetsloven. I tilsynet behandler vi personopplysninger.²

1.1 Kort om kommunen

Nes kommune har ti offentlige grunnskoler, som består av åtte barneskoler og to ungdomsskoler. Ifølge Grunnskolens informasjonssystem (GSI) per april 2024 har kommunen 2778 elever registrert på kommunale skoler. Neskollen skole er en barneskole med totalt 509 elever.³ Statsforvalteren har tidligere gjennomført tilsyn med Nes kommune og Fjellfoten skole på skolemiljøområdet i perioden 15.09.2021 til 14.02.2022.

1.2 Om gjennomføring og tema for tilsynet

Vi åpnet tilsyn med Nes kommune i brev av 05.01.2024. Dere ble pålagt å levere dokumentasjon til oss. Vi har fått dokumentasjonen for å gjennomføre tilsynet. Vi har mottatt beskrivelse av egen praksis og dokumentasjon fra kommunen og skolen. Vi har også gjennomført intervjuer med ansatte og ledere i skolen og hos skoleeier. Videre har vi gjennomført intervjuer med noen elever og foresatte. Våre foreløpige vurderinger og konklusjoner baserte seg på opplysninger vi fikk fra denne informasjonen, og ble skrevet i en foreløpig tilsynsrapport.

Tema for tilsynet er om kommunen gjennom sin internkontroll sikrer at skolen og skoleeier oppfyllerplikten til å undersøke og sette inn tiltak der det er mistanke om eller kjennskap til at en elev ikke har et trygt og godt skolemiljø, eller blir krenket av en som arbeider på skolen.⁴ Vi har ikke sett på hvordan dere oppfyller andre krav i regelverket.

Vi sendte foreløpig tilsynsrapport til kommunen 08.05.2024. Kommunen har ikke kommentarer til innholdet i rapporten. Vi fatter nå vedtak gjennom denne rapporten, med pålegg om retting.

I denne rapporten presenterer vi våre vurderinger og konklusjoner. I den videre gjennomgang presenteres først det rettslige grunnlaget for tilsynet under *Rettslige krav*. I de neste kapitlene blir det for hver delplikt gjennomgått observasjoner og vurderinger. *Observasjoner* er delt i *Styringstiltak og styrende dokumenter* og deretter følger beskrivelse av *Praksis*. Styringstiltak er tiltak som kommunen setter inn for å styre praksis og styrende dokumenter er konkrete dokumenter som brukes for å legge til rette for en internkontroll som ivaretar ulike lovkrav. Under *Praksis* beskriver vi praksis på skolen ut ifra kravene i opplæringsloven §§ 9 A-4 og 9 A-5.

¹ Jf. opplæringsloven § 14-1 første ledd, jf. kommuneloven kapittel 30.

² Les mer om vår behandling av personopplysninger på [www.udir.no/regelverk-og-tilsyn/](https://www.udir.no/regelverk-og-tilsyn/tilsyn/).

³ Per april 2024.

⁴ Jf. opplæringsloven §§ 9 A-4 og 9 A-5, jf. kommuneloven § 25-1.

Den samlede vurderingen av om Nes kommune gjennom sin internkontroll sikrer at undersøkelsesplikten og tiltaksplikten blir oppfylt er til slutt.

2 Rettslige krav

2.1 Retten til et trygt og godt skolemiljø

Alle elever i grunnskolen og i videregående opplæring har rett til et trygt og godt skolemiljø som fremmer helse, trivsel og læring.⁵ Retten er individuell, og det er elevens subjektive opplevelse som avgjør om skolemiljøet er trygt og godt.

For å sikre retten til et trygt og godt skolemiljø, har skolen en aktivitetsplikt etter opplæringsloven §§ 9 A-4 og 9 A-5. Aktivitetsplikten inneholder fem delplikter som er plikten til å følge med, gripe inn, varsle, undersøke og sette inn tiltak. I dette tilsynet skal vi undersøke om kommunen gjennom sin internkontroll sikrer at skolen og skoleeier undersøker og setter inn tiltak dersom de får mistanke om eller kjennskap til at en elev ikke har et trygt og godt skolemiljø, eller blir krenket av en som arbeider på skolen. Videre kontrollerer vi om kommunen sikrer at saken blir undersøkt ved mistanke om eller kjennskap til at det er en i skolens ledelse som står bak krenkelsen.

I tilsynet er det et gjennomgående tema om skolen og skoleeier har vurdert hensynet til barnets beste og sørget for at involverte elever blir hørt. Skolen skal dokumentere hva som blir gjort for å oppfylle delpliktene i aktivitetsplikten. Dette er også et gjennomgående tema i tilsynet. I tillegg må skolen eller skoleeier lage en skriftlig plan når det settes inn tiltak i en sak.

For at aktivitetsplikten skal være oppfylt, må skolen gjøre det som med rimelighet kan forventes gjennom hele saksforløpet.

Plikten til å undersøke saken

Skolen skal snarest undersøke saken ved mistanke om eller kjennskap til at en elev ikke har et trygt og godt skolemiljø.⁶ Hvis saken gjelder krenkelse fra en som arbeider på skolen, skal undersøkelsene bli satt i verk straks.⁷ Hvem på skolen som skal undersøke saken på vegne av skolen, må skolen fastsette konkret. Dersom det er en i ledelsen ved skolen som står bak krenkelsen, skal skoleeier sørge for at undersøkelsene blir satt i gang straks.⁸

Undersøkelsen skal ha som formål å få frem fakta om en situasjon, bakgrunnen for elevenes opplevelse og hvilke forhold i elevens omgivelser som påvirker hvordan eleven opplever skolemiljøet. Skolen skal gjøre de undersøkelsene som etter en faglig standard er rimelig å forvente i den enkelte saken. For å kunne sette inn egnede tiltak til barnets beste i en konkret situasjon, må skolen gjøre nødvendige undersøkelser.

Alle barn har rett til å bli hørt i saker som vedrører dem.⁹ Eleven har rett til å bli hørt i skolemiljøsaker.¹⁰ Skolen og skoleeier må oppfylle elevenes rett til å bli hørt for å oppfylle

⁵ Jf. opplæringsloven §§ 9 A-1 og 9 A-2.

⁶ Jf. opplæringsloven § 9 A-4 tredje ledd.

⁷ Jf. opplæringsloven § 9 A-5.

⁸ Jf. opplæringsloven § 9 A-5.

⁹ Jf. Grunnloven § 104 og barnekonvensjonen art. 12.

¹⁰ Jf. opplæringsloven § 9 A-4 femte ledd.

undersøkelsesplikten. Dette omfatter ikke bare den eleven som skolen mistenker eller kjenner til at ikke har et trygt og godt skolemiljø, men også andre elever som er direkte påvirket eller involvert i saken.

Hvor raskt saken skal undersøkes, må vurderes opp mot hva som etter en faglig vurdering med rimelighet kan forventes. Her er hensynet til barnets beste et viktig moment. Når det er mistanke om eller kjennskap til at en som arbeider på skolen, krenker, stilles det særlig skjerpede krav til fremdrift i saken. Skolen og skoleeier må undersøke effektivt og så raskt som mulig.¹¹

Plikten til å sette inn tiltak

Tiltak etter § 9 A-4

Når en elev sier at skolemiljøet ikke er trygt og godt, eller undersøkelser viser dette, skal skolen så langt det finnes egnede tiltak, sørge for at eleven får det trygt og godt igjen.

Hvilke tiltak som er egnede, beror på faglige og konkrete vurderinger. Barnets mening og hensynet til barnets beste er viktige momenter i denne vurderingen. Hvilke tiltak som er egnede må vurderes konkret, og kan være rettet både mot individnivå, gruppenivå og systemnivå.

Samlet sett skal skolen gjennomføre de tiltakene som med rimelighet kan forventes i den enkelte saken. Hvor raskt skolen må sette inn tiltak, må vurderes konkret i den enkelte saken. Barnets beste vil være et grunnleggende hensyn i denne vurderingen. Plikten til å sette inn tiltak hviler på skolen. Hvilke ansatte som faktisk skal gjennomføre tiltakene, må skolen fastsette konkret.

Tiltak etter § 9 A-5

Hvis det er en som arbeider på skolen som har krenket en elev, skal skolen sette i verk tiltak straks. Hvis det er en i ledelsen ved skolen som står bak krenkelsen, er det skoleeier som har ansvaret for at skolen setter inn tiltak straks.

Dokumentasjonskrav

Skolen skal lage en skriftlig plan når de iverksetter tiltak.¹² I planen skal det stå hvilket problem tiltakene skal løse, hvilke tiltak skolen har planlagt, når tiltakene skal gjennomføres, hvem som er ansvarlig for gjennomføringen av tiltakene, og når tiltakene skal evalueres.

2.2 Kravet til internkontroll

Kommunen skal ha internkontroll med administrasjonens virksomhet for å sikre at lover og forskrifter følges.¹³ Kravet er et viktig element i kommunens ledelse og styring. Internkontrollen skal være systematisk og tilpasset størrelsen på skolen og særpreget, aktivitetene og risikoforholdene ved skolen.¹⁴ Kommunedirektøren har ansvar for at kravet til internkontroll blir oppfylt, men kan delegere oppgaver knyttet til internkontrollen. Kommunedirektøren er likevel ansvarlig og må følge opp at oppgavene blir ivaretatt.

Kommunen skal gjennomføre risikovurderinger for å tilpasse omfanget av internkontrollen til de områdene der risikoen og behovet er størst. Områder med stor risiko for regelverksbrudd vil ofte

¹¹ Jf. opplæringsloven § 9 A-5.

¹² Jf. opplæringsloven § 9 A-4 syvende ledd.

¹³ Jf. kommuneloven § 25-1 første ledd.

¹⁴ Jf. kommuneloven § 25-1 andre ledd.

kreve bedre styring og kontroll gjennom flere tiltak, som for eksempel mer standardisering og tettere oppfølging, enn områder hvor det sjelden svikter.

Kravene til innholdet i internkontrollen som går frem av § 25-1 tredje ledd bokstavene a-e, må ses i sammenheng med første og andre ledd.

Kommunen skal beskrive hovedoppgaver, mål og organisering, og gi oversikt over hvordan de har fordelt oppgaver og myndighet. Ut fra risikoen skal kommunen vurdere hvilke rutiner og prosedyrer som er nødvendige, og i hvilken grad de skal være skriftlige. Kommunen skal gjøre rutinene kjent og tilgjengelige for de som trenger å vite om dem. Kommunen må jevnlig skaffe seg oversikt over områder med risiko for avvik og sette inn tiltak for å forebygge og hindre regelverksbrudd. Kommunen må ha klare rapporteringslinjer, vurdere hvilke områder de skal følge med på, og hvordan de skal innhente informasjon eller bli informert av skolen. Kommunen må håndtere avvik på en måte som sørger for at regelverksbrudd både blir rapportert og fulgt opp. Kommunen skal dokumentere internkontrollen i den formen og det omfanget som er nødvendig. Dette må de avgjøre ut fra risikobildet og formålet med internkontrollen. Kommunen skal holde seg jevnlig orientert om tilstanden i skolen, evaluere og ved behov forbedre skriftlige prosedyrer og andre tiltak for internkontroll.

I tilsynet undersøker vi om kommunens internkontroll er tilpasset for å kunne forebygge og hindre regelverksbrudd etter § 25-1, og hvordan ledelsen følger opp og kontrollerer arbeidet med skolemiljøet. Kommunen må kunne redegjøre for hvordan de oppfyller kravet til internkontroll.

3 Undersøkelsesplikten og tiltaksplikten - våre observasjoner, vurderinger og konklusjoner

3.1 Observasjoner

3.1.1 Organisering, styringstiltak og styrende dokumenter

Organisering og ansvar

Kommunedirektøren er øverste leder for administrasjonen i Nes kommune. Administrasjonen er organisert i flere kommunalområder, hvor en av disse er område for utdanning og familiens hus. Området for utdanning omfatter barnehage, skole og PPT. Leder for område for utdanning er assisterende kommunedirektør. Under assisterende kommunedirektør har kommunen en virksomhetsleder og en rådgiver.

Kommunaldirektøren er ansvarlig for kommunens internkontroll. På området for utdanning er arbeidsoppgaver knyttet til internkontroll, delegert til virksomhetsleder. Rådgiver på utdanningsområdet er stedfortreder for virksomhetsleder, og noen av virksomhetslederens oppgaver blir også gjennomført av rådgiver. Virksomhetsleder og rådgiver på området for utdanning har deltatt sammen i intervjuer med oss i forbindelse med tilsynet. Vi omtaler dem videre i denne rapporten samlet under betegnelsen «virksomhetsleder».

Styringstiltak og styrende dokumenter

Kommunen har sendt inn en redegjørelse for kommunens internkontroll som skal sikre regeletterlevelse når det gjelder undersøkelsesplikten og tiltaksplikten. Kommunen benytter Framsikt som er en digital løsning for helhetlig virksomhetsstyring i kommunen. Her beskrives mål og oppdrag for kommunen som helhet og for det enkelte kommunalområdet. Kommunen benytter videre digitale internkontrollsystemer som heter TQM og Moava, som inneholder et system for avviksbehandling, dokumentstyring og årshjul med gjøremål for skoleledere og skoleeier. Kommunen har videre redegjort for at det gjennomføres systematisk datainnhenting, systematiske møtepunkter, og utarbeidet prosedyrer og skjemaer som skal sikre regeletterlevelse av delpliktene. Kommunen har utarbeidet dokumentene *Å undersøke i barnehagene og skolene i Nes*, *Å sette inn tiltak i barnehagene og skolene i Nes* og *Skjerpet aktivitetsplikt i barnehagene og skolene i Nes*. Kommunen har også utarbeidet en *Mal for aktivitetsplan skole*, som skal brukes på skolene i kommunen.

Virksomhetsleder forteller i intervju at Nes kommune sine rutiner er felles for skoler og barnehager i Nes kommune. Hver enkelt skole utarbeider egne rutiner som er tilpasset forholdene ved den enkelte skole, med utgangspunkt i kommunens felles rutiner. Neskollen skole har utarbeidet egne rutiner som gjelder for undersøkelsesplikten og tiltaksplikten. Vi har mottatt dokumentene *Å undersøke på Neskollen skole*, *Å sette inn tiltak på Neskollen skole*, *Skjerpet aktivitetsplikt på Neskollen skole* og *Aktivitetsplikten på Neskollen skole* som inneholder informasjon knyttet til disse delpliktene. Neskollen skole har også utarbeidet flere maler og dokumenter som kan tas i bruk på skolen, som knytter seg til undersøkelsesplikten, tiltaksplikten og dokumentasjonsplikten. Vi har mottatt dokumentene *Risikokartlegging*, *Trivselsundersøkelse*, *Relasjonskartlegging* og *Ikke behov for å sette inn tiltak mal*. Skolen har også sendt inn *Mal for aktivitetsplan på Neskollen skole*, som er tilsvarende kommunens mal for aktivitetsplan.

Kommunen har gjort en risikovurdering som kartlegger risiko for avvik knyttet til aktivitetsplikten, og har på bakgrunn av denne utarbeidet en handlingsplan med tiltak. Kommunen har redegjort for at skolene vurderer hvilke risikofaktorer lokalt som kan resultere i at regeletterlevelse ikke finner sted. Neskollen skole har gjort en egen risikovurdering knyttet til undersøkelsesplikten og tiltaksplikten, og har på bakgrunn av dette også opprettet en plan med tiltak.

3.1.2 Praksis for undersøkelsesplikten

Undersøker skolen saken snarest ved mistanke om eller kjennskap til at en elev ikke har et trygt og godt skolemiljø?

Ved mistanke om eller kjennskap til at en elev ikke har et trygt og godt skolemiljø, skal skolen snarest undersøke saken.¹⁵ Hvor raskt saken skal undersøkes, må vurderes opp mot hva som etter en faglig standard med rimelighet kan forventes.¹⁶ Barnets beste skal være et grunnleggende hensyn i denne vurderingen.

Rektor forteller i intervju at arbeidet med undersøkelsesplikten har pågått over tid og har hatt en direkte sammenheng med arbeidet med varslingsplikten. Når rektor mottar et varsel, settes undersøkelser i gang umiddelbart. På spørsmålet i RefLex om undersøkelsesplikten oppfylles,

¹⁵ Jf. oppl. § 9 A–4 tredje ledd.

¹⁶ Jf. Prop.57 L (2016–2017) punkt 5.5.5.

viser de ansatte til rutinen *Å undersøke i barnehagene og skolene i Nes*. I intervju forteller ansatte at undersøkelsene som regel starter med en samtale med eleven og/eller foresatte, med en gang eller så raskt som mulig.

I elevsakene viser dokumentasjonen at skolen snakker med eleven og kontakter foresatte raskt etter at rektor er varslet, eller at foresatte eller eleven har sagt ifra om hendelser eller et utrygt skolemiljø. Det er imidlertid noe uklart hvor raskt samtalene med elevene gjennomføres. I dokumentasjonen varierer datering av, eller henvisningen til, elevsamtalene fra samme dag til to uker. Samtalene med elevene er i liten grad dokumentert.

Vi vurderer at skolen har en samlet oppfatning av tidsperspektivet for igangsettelse av undersøkelsene, og at denne er forankret i skolens rutine. Flere ansatte viser til at arbeidet med rutinen har vært systematisk og at dette har bidratt til en mer ensartet fremgangsmåte, spesielt siste halvår.

Vi mener samlet sett at det er sannsynliggjort at skolen undersøker saken snarest ved mistanke om eller kjennskap til at en elev ikke har et trygt og godt skolemiljø.

Undersøker skolen straks ved mistanke om eller kjennskap til at en som arbeider ved skolen krenker en elev?

Ved mistanke om eller kjennskap til at en som arbeider på skolen krenker en elev, skal undersøkelser settes i verk straks.¹⁷ Hvem på skolen som skal undersøke saken på vegne av skolen, må skolen fastsette konkret. Barnets beste skal være et grunnleggende hensyn.

I intervjuer svarer rektor og samtlige ansatte at undersøkelser skal settes i gang umiddelbart. I RefLex viser noen ansatte til den skjerpede aktivitetsplikten på dette spørsmålet og skriver at varsel til rektor eller skoleeier skal skje umiddelbart. Videre har disse vist til rutinen *Skjerpet aktivitetsplikt på Neskollen skole*. Flertallet av de vi snakket med hadde ingen erfaring med denne type saker.

I elevdokumentasjon som vi har mottatt kan vi se at den skjerpede aktivitetsplikten har vært aktualisert, og at rektor fulgte opp saken med undersøkelser samme dag. Rektor forteller i intervju at rutinen og fremgangsmåten i slike saker er jobbet med i personalet. I kommunens og skolens rutiner om skjerpet aktivitetsplikt kan vi se at det fremgår at undersøkelser skal iverksettes straks.

Etter en samlet vurdering finner vi det sannsynliggjort at skolen undersøker straks i saker hvor det er mistanke om eller kjennskap til at en som arbeider ved skolen krenker en elev.

Undersøker skoleeier saken straks ved mistanke om eller kjennskap til at en i ledelsen krenker en elev?

Dersom det er en i ledelsen ved skolen som står bak krenkelsen, skal skoleeier sørge for at undersøkelsene blir satt i gang straks.¹⁸ Også her skal barnets beste være et grunnleggende hensyn.

¹⁷ Jf. oppl. § 9 A–5.

¹⁸ Jf. Oppl. § 9 A–5.

Virksomhetsleder viser til rutinen *Skjerpet aktivitetsplikt i barnehagene og skolene i Nes* for hvordan de ville gått frem. Denne rutinen er utarbeidet for alle skolene og barnehagene i Nes.

Virksomhetsleder forteller at skoleeier ville fulgt denne rutinen, og at det ikke er utarbeidet en egen rutine som gjelder for skoleeier. I rutinen *Skjerpet aktivitetsplikt i barnehagene og skolene i Nes* ser vi at det fremgår at undersøkelser skal iverksettes straks. Virksomhetsleder forteller at skoleeier ikke har mottatt varsler i denne type saker, og at skoleeier derfor ikke har gjennomført undersøkelser i saker som gjelder krenkelser fra en i ledelsen.

Vi har i forbindelse med tilsynet ikke mottatt elevdokumentasjon som viser skoleeiers praksis i slike saker. Vi oppfatter at skoleeier har en omforent forståelse av fremdriften i behandlingen av slike saker og vil følge sin rutine.

Vi finner det derfor sannsynliggjort at skoleeier undersøker saken straks ved mistanke om eller kjennskap til at en i ledelsen krenker en elev.

Gjør skolen og skoleeier de undersøkelsene som er rimelig å forvente?

Når undersøkelsesplikten utløses, skal skolen/skoleeier gjennomføre nødvendige undersøkelser. Skolen skal gjøre de undersøkelsene som etter en faglig standard er rimelig å forvente i den enkelte saken. For å kunne sette inn egnede tiltak til barnets beste i en konkret situasjon, må skolen gjøre nødvendige undersøkelser. Undersøkelsene må ha som formål å få frem fakta om situasjonen, bakgrunnen for elevens opplevelse og hvilke forhold i elevens omgivelser som påvirker hvordan de opplever skolemiljøet.¹⁹

Alle barn har rett til å bli hørt i saker som vedrører dem.²⁰ Eleven har rett til å bli hørt i skolemiljø saker.²¹ Skolen og skoleeier må oppfylle elevenes rett til å bli hørt for å oppfylle undersøkelsesplikten. Dette omfatter ikke bare den eleven som skolen mistenker eller kjenner til at ikke har et trygt og godt skolemiljø, men også andre elever som er direkte påvirket eller involvert i saken.

I RefLex svarer rektor og samtlige ansatte at undersøkelsene i en skolemiljø sak gjøres i tråd med rutinen *Å undersøke på Neskollen skole*, og supplerer med at elever fast drøftes på teammøter og at det gjennomføres ulike faste kartlegginger av elevmiljøet. Det vises også til at elevens sårbarhet og retten til å bli hørt inngår i vurderingen av innretningen på, og gjennomføringen av undersøkelsene. De ansatte viser også til eksempler på hvilke undersøkelser som gjennomføres og til skjemaet *Aktivitetsplikten ved Neskollen skole* som er utarbeidet. Under punktet *Undersøke* i nevnte dokument, er det vist til Utdanningsdirektoratets ressurser for skolemiljø og undersøkelser.

Ansatte og ledelsen ved skolen forteller i intervjuene at undersøkelser ofte starter med en samtale med eleven og foresatte, og suppleres med observasjoner og andre kartlegginger. Undersøkelsene innrettes individuelt i samarbeid med avdelingsledere og andre ansatte. Flere holder fram at samtalen med eleven er viktig, for å ivareta retten til å bli hørt, men også for å få fram opplevelsen og behovene til eleven. Rektor er tydelig på at undersøkelsene bestemmes av avdelingsledere i samarbeid med kontaktlærere, og at oppsummeringen av undersøkelsene gjøres

¹⁹ Jf. Prop.57 L (2016–2017) punkt 5.5.2.4.

²⁰ Jf. Grunnloven § 104 og barnekonvensjonen art. 12.

²¹ Jf. opplæringsloven § 9 A-4 femte ledd.

sammen med flere involverte (helsesykepleier, pedagogisk ressurs mfl.) ved behov. Undersøkelsene gjennomføres ofte parallelt med utprøving av tiltak og suppleres av ytterligere undersøkelser der dette er nødvendig. Oppsummeringen underveis bestemmer om det skal utarbeides en aktivitetsplan. Der rektor ikke er direkte involvert i saken, innhenter rektor informasjon gjennom faste ukentlige ledermøter. Rektor har også tilgang på referat fra teammøtene og gjennomgangen av elever der. Som et ledd i undersøkelsene bruker skolen *Spekter*, *Trivselsundersøkelser* og *relasjonskartlegging* som gjennomføres to ganger i året og som gjentas ved behov. Rektor viser også til deres skjema *Risikokartlegging* som er tatt i bruk, som blant annet omfatter uteområder, og som brukes sammen med avdelingslederne.

Elevdokumentasjonen vi har mottatt viser at skolen raskt snakker med eleven eller elevene det gjelder, og oppretter kontakt med foresatte. Dette er i skolens dokumentasjon av varselet beskrevet som foreløpige undersøkelser. I tillegg er det i flere av sakene også her bestemt at det skal gjennomføres observasjoner. I egne notater, som en del av aktivitetsplanen eller som referat fra samarbeidsmøter, viser skolen at eleven er hørt og at elevens opplevelse av skolemiljøet og elevens mening kommer fram.

I samtaler med foresatte og elever som Statsforvalteren gjennomførte i tilsynsperioden, kommer det frem at kommunikasjonen med skolen har vært påvirket av bemanningssituasjonen på skolen. I perioder der det har vært fravær, har foresatte opplevd kommunikasjonen som mangelfull og at undersøkelser ikke har blitt igangsatt eller fulgt opp. På samme måte kommer det fram at relasjonen mellom eleven og læreren har vært avgjørende for om eleven opplever seg forstått og hørt. Foresatte opplyser om flere forhold rundt eleven som vi ikke kan se at skolen har undersøkt i de aktuelle elevsakene.

Det er store ulikheter i hvordan elevdokumentasjonen viser ulike undersøkelser i de enkelte sakene. Der undersøkelsene viser at det ikke er behov for å sette inn tiltak, avsluttes saken og det skrives en begrunnelse i eget notat. I andre saker der det opprettes en aktivitetsplan, vises det til samtaler og observasjoner som er gjort, enten som en del av evalueringen av tiltak eller i samarbeidsmøter med foresatte som en del av oppfølgingen. I et fåtall av sakene er elevsamtaler og observasjoner dokumentert. I noen av sakene er det dokumentert at det er gjennomført trivselsundersøkelser og *Spekter*, og notater fra oppfølgingssamtaler ligger vedlagt. Det fremgår ikke av elevdokumentasjonen at elevene det gjelder er diskutert på teammøter. Det kommer heller ikke fram hvilken vurdering skolen legger til grunn for at undersøkelsene er tilstrekkelige, eller utløser behov for ytterligere undersøkelser. Ingen av sakene viser at skolens systematiske undersøkelser brukes som grunnlag i en sammenstilling og analyse av undersøkelsene.

Vi vurderer at skolen ivaretar elevens rett til å bli hørt når den undersøker saken, og at skolen får frem elevens opplevelse av skolemiljøet. På bakgrunn av elevdokumentasjonen vurderer vi at skolen i noen saker undersøker enkelte relevante forhold som kan påvirke hvordan eleven opplever skolemiljøet. Vi vurderer at skolens bruk av *Risikokartlegging*, *Spekter* og *sosiogram* i disse sakene, kan bidra til å opplyse om andre forhold som kan påvirke elevens opplevelse av skolemiljøet. Samtidig mener vi at skolens praksis per i dag ikke tilfredsstiller lovkravet. I flere saker savner vi å se bredere undersøkelser av flere faktorer som kan påvirke skolemiljøet og elevens opplevelse. Dette dreier seg blant annet om undersøkelser av relasjoner mellom elever og mellom voksne og elever, sosiale dynamikker i klassen og bakenforliggende årsaker til at

krenkelser oppstår. Skolen viser heller ikke i elevdokumentasjonen, eller forteller og beskriver om, hvordan ulik informasjon om eleven, klassemiljøet eller relasjoner inngår i en sammenstilling og analyse av undersøkelsene i enkeltsakene.

Vår konklusjon er derfor at skolen ikke gjennomfører de undersøkelsene som er rimelig å forvente.

Virksomhetsleder har som tidligere nevnt ikke behandlet denne type saker og har derfor ikke gjennomført undersøkelser i saker som gjelder krenkelser fra rektor eller en i ledelsen ved skolen. Virksomhetsleder viser til rutinen *Skjerpets aktivitetsplikt i barnehagene og skolene i Nes* for hvordan hun ville gått frem, og forteller at de ville gjennomført samtaler med eleven og skoleleder, og ville søkt etter noen på skolen med god relasjon til eleven som kunne gjennomføre elevsamtalen. Vi ser at dette sammenfaller med det som står i rutinen som mulig fremgangsmåte for innhenting av data. Rutinen har videre eksempler på undersøkelser som relasjonskartlegging og Spekter. I rutinen står det at undersøkelser skal igangsettes etter oppl. § 9 A-4. Vi legger derfor til grunn at skoleeiere da også ville undersøkt saken i tråd med rutinen *Å undersøke i barnehagene og skolen i Nes*. I denne rutinen beskrives det brede undersøkelser og at barnets beste inngår som en del av disse. Vi vurderer at skoleeier ville igangsatt og fulgt opp saken med undersøkelser i tråd med sine rutiner.

Vår konklusjon er derfor at skoleeier gjør de undersøkelsene som er rimelig å forvente.

Dokumenterer skolen og skoleeier hva som blir gjort for å oppfylle undersøkelsesplikten?

Skolen og skoleeier har plikt til å dokumentere hva som blir gjort for å oppfylle plikten til å undersøke.²² Opplæringsloven stiller ikke formkrav til dokumentasjonen, utover at den må være skriftlig og finnes på et slikt format at den kan tas ut og overleveres til statsforvalteren dersom det skulle være aktuelt i tilsyn eller i en sak i håndhevingsordningen. Hva som dokumenteres og hvordan, må tilpasses den enkelte virksomhet og ikke minst etter hva som er formålet med dokumentasjonen.²³

Rektor svarer i RefLex og forteller i intervju at undersøkelsene dokumenteres i elevmappen og i aktivitetsplanen, og/eller at det i aktivitetsplanen vises til aktuelle dokumenter/undersøkelser og møtereferat. Der det ikke er opprettet en aktivitetsplan, dokumenteres undersøkelsene og det gjøres et oppsummerende notat. Andre i ledelsen skriver og forteller det samme og bekrefter at ansatte leverer notater fra undersøkelser til dem, og at avdelingsledere da lagrer dette i elevens mappe. Sosiogrammer og relasjonskartlegginger lagres ikke i elevmappen, men det skrives en konklusjon for den enkelte eleven som lagres i elevmappen. På samme måte forteller ledelsen og ansatte om at sårbare barn og enkeltelever blir drøftet på teammøter og at dette følger en fast mal.

I elevdokumentasjonen vi har fått tilsendt, dokumenterer skolen korrespondanse med foresatte og i de fleste tilfellene samtalene med eleven og samarbeidsmøter. I enkelte saker er observasjoner, elevsamtaler og metodiske undersøkelser dokumentert. I andre saker vises det til samtaler og observasjoner, men dokumentasjonen ligger ikke ved sakene. Vurdering av hensynet

²² Jf. oppl. § 9 A-4 syvende ledd.

²³ Jf. Prop.57 L (2016–2017) punkt 5.5.7.3.

til elevens beste, vurderinger knyttet til innretningen på undersøkelsene og en sammenstilling og analyse av undersøkelsene, er ikke dokumentert i enkeltsakene.

I RefLex og intervjuer viser ansatte til at det foretas en skjønnsmessig vurdering av innretningen på undersøkelsene, og at undersøkelsene i hovedsak utarbeides i et samarbeid mellom lærer og avdelingsleder. Drøftelser av elever på teammøter og vurderinger av elevens sårbarhet inngår i vurderingen, og de ansatte på skolen viser til at flere av disse momentene noteres og at dette lagres i elevmappen. Dette er imidlertid ikke synlig i elevsakene vi har fått tilsendt. Manglende dokumentasjon eller system for dokumentasjon, utgjør en risiko for at viktige elementer knyttet til eleven eller miljøet rundt, faller ut og ikke inngår i skolens sammenstilling og analyse av undersøkelsene.

Vi vurderer at skolens praksis per i dag ikke tilfredsstiller dokumentasjonskravet til undersøkelser. Dette retter seg særlig mot manglende dokumentasjon av hensynet til barnets beste og sammenstillingen og analysen av undersøkelsene.

Vi mener derfor at skolen ikke dokumenterer hva som blir gjort for å oppfylle undersøkelsesplikten.

Vi har som tidligere nevnt ikke mottatt elevsaker fra skoleeier i forbindelse med dette tilsynet. I RefLex og intervjuer har skoleeier gjort rede for at de vil lagre aktuell dokumentasjon i elevmapper og personalmapper i kommunenes arkivsystem. Virksomhetsleder har videre vist til kommunens utarbeidede rutine *Skjerpet aktivitetsplikt i barnehagene og skolene i Nes*, der en fremgangsmåte for dokumentasjon står.

Vi mener derfor at det er sannsynliggjort at skoleeier dokumenterer hva som blir gjort for å oppfylle undersøkelsesplikten.

3.1.3 Praksis for tiltaksplikten

Setter skolen inn tiltak så raskt saken tilsier i saker der en elev ikke har et trygt og godt skolemiljø?

Plikten til å sette inn tiltak utløses når en elev sier at skolemiljøet ikke er trygt og godt, eller hvis undersøkelser skolen har utført på eget initiativ viser at en elev ikke har et trygt og godt skolemiljø.²⁴ Hvor raskt skolen må sette inn tiltak, må vurderes konkret i den enkelte saken. Barnets beste skal være et grunnleggende hensyn i denne vurderingen.

Rektor og samtlige ansatte forteller i intervju at tiltak settes inn så raskt som mulig. De ansatte ønsker å sette inn tiltak raskt, men viser også til behovet for å gjøre grundige undersøkelser først for å kunne sette inn egnede tiltak i en sak. De forteller at det noen ganger også settes inn tiltak med en gang, mens grundigere undersøkelser pågår.

I flertallet av elevsakene kan vi se at det har gått om lag en uke før skolen har satt inn tiltak i en aktivitetsplan. I noen få saker har det tatt to til tre uker eller lenger før tiltak ble satt inn i en aktivitetsplan. Det fremstår for oss som at tidspunktet henger sammen med gjennomføringen av

²⁴ Jf. Prop.57 L (2016–2017) punkt 5.5.2.5.

elevsamtaler og kommunikasjonen med foresatte, samt skolens vurdering av behovet for nærmere undersøkelser. På bakgrunn av svarene i intervju og dokumentasjonen i elevsakene, mener vi at skolen vurderer konkret hvor raskt det skal settes inn tiltak i saken.

Vi vurderer at det er sannsynliggjort at skolen setter inn tiltak så raskt som saken tilsier i saker der en elev ikke har et trygt og godt skolemiljø.

Setter skolen inn tiltak straks i saker der en som arbeider på skolen har krenket en elev?

Dersom det er mistanke om eller kjennskap til at en elev har blitt krenket av en som arbeider på skolen skal tiltak settes i verk straks.²⁵

Rektor forteller i intervju at tiltak skal settes inn straks i saker der en elev blir krenket av en som arbeider på skolen. Hun utdyper at det ikke skal ventes med å sette inn tiltak, og at tiltak settes inn raskere enn i § 9 A-4-saker. I RefLex har rektor vist til rutinen *Skjerpet aktivitetsplikt på Neskollen skole*. De ansatte forteller i intervju at tiltak må settes inn med en gang eller umiddelbart.

I dette tilsynet har vi ikke mottatt elevdokumentasjon som viser at det blir satt inn tiltak i slike saker. I rutinen *Skjerpet aktivitetsplikt på Neskollen skole* kan vi se at det fremgår at tiltak skal iverksettes straks. På bakgrunn av intervjuer vurderer vi at skolen vil følge sin rutine om å sette inn tiltak straks i saker der en elev blir krenket av en som arbeider på skolen.

Vi vurderer det derfor som sannsynliggjort at skolen setter inn tiltak straks i saker der en som arbeider på skolen har krenket en elev.

Setter skoleeier inn tiltak straks i saker der en i ledelsen har krenket en elev?

Dersom det er en i ledelsen ved skolen som står bak krenkelsen, er det skoleeier som har ansvaret for at skolen setter inn tiltak. Også her skal tiltak iverksettes straks.²⁶

Virksomhetsleder svarer i intervju at hastigheten er enda raskere enn etter § 9 A-4, og utdyper at kravet til hurtig behandling er enda større enn ellers. Videre viser virksomhetsleder til rutinen *Skjerpet aktivitetsplikt i barnehagene og skolene i Nes* og forteller at de ville fulgt denne. Vi ser at det fremgår i nevnte rutine at tiltak skal settes inn straks. Vi har som nevnt ikke mottatt elevsaker i dette tilsynet som handler om at elever har blitt utsatt for krenkelser fra en i skolens ledelse. På bakgrunn av intervjuer vurderer vi at skoleeier vil følge rutinen og sette inn tiltak straks i slike saker.

Vi vurderer det derfor som sannsynliggjort at skoleeier setter inn tiltak straks i saker der en i ledelsen har krenket en elev.

Setter skolen og skoleeier inn tiltakene som ut fra en faglig standard med rimelighet kan forventes?

Valg av tiltak må tilpasses den enkelte sak, og basere seg på konkrete og faglige skjønnsvurderinger. Tiltakene kan være rettet både mot individnivå, gruppenivå og systemnivå. Undersøkelsene i saken er

²⁵ Jf. oppl. § 9 A-5.

²⁶ Jf. Oppl. § 9 A-5.

et viktig grunnlag i dette arbeidet, da undersøkelsene sier noe om årsaken til problemet.²⁷ I vurderingen av hva som er et egnet tiltak skal barnets beste være et grunnleggende hensyn. Samlet sett skal skolen og skoleeier gjennomføre de tiltakene som med rimelighet kan forventes i den enkelte saken.

Rektor og ansatte forteller i intervju at hvilke tiltak som settes inn i saken beror på hva undersøkelsene i saken viser. Rektor presiserer at det er viktig at undersøkelsene er brede nok og at tiltakene er spisset inn mot hva disse viser. Skolen må vurdere hva eleven trenger, og tiltakene som settes inn må være lovlige. Rektor og ansatte viser til at skolen setter inn tiltak på individnivå og gruppenivå, og nevner flere eksempler på ulike tiltak som de setter inn i ulike saker. De forteller videre at skolen evaluerer og justerer tiltak. Noen utdyper at eleven og foresatte deltar ved evaluering av tiltakene.

På spørsmål om hvilke vurderinger skolen gjør med tanke på barnets beste, svarer rektor at det er viktig at barnet blir hørt og at elevens syn skal vektlegges. Rektor viser også til barnets sårbarhet og at de har fokus på sårbare barn. Det samme svarer de ansatte når de viser til elevens stemme og elevens sårbarhet. Noen få ansatte viser også til andre momenter som retten til fysisk og psykisk helse, retten til nære relasjoner og retten til beskyttelse og sikkerhet.

Elevsakene vi har mottatt, viser at skolen setter inn tiltak på individ- og gruppenivå i skolemiljøsaker. Tiltakene som skolen ofte bruker, er for eksempel voksenstøtte i friminutt og aktiviteter, samtaler med eleven og samtaler i grupper. I enkelte av sakene er tiltak videreført som systemtiltak etter at aktivitetsplanen er avsluttet. I noen av elevsakene ser vi at foresatte eller eleven er satt som ansvarlig for gjennomføringen av enkelte tiltak, i stedet for skolens ansatte. Elevsakene viser at tiltakene i aktivitetsplanen i hovedsak blir evaluert, men at det gjøres få justeringer av tiltakene i samsvar med evalueringene. I noen av elevsakene, kommer det frem at aktivitetsplanen avsluttes etter samtale med foresatte.

I samtaler med foresatte og elever som Statsforvalteren gjennomførte i tilsynsperioden, kommer det frem at foresatte opplever mangelfull oppfølging av tiltak. Foresatte opplever også at skolen avslutter tiltak for tidlig. På bakgrunn av informasjon gjennom samtaler, ser vi også at skolen i noen saker mangler å sette inn tiltak på ytterligere områder som påvirker elevens skolemiljø.

Vi vurderer at skolen kjenner til at tiltak skal vurderes konkret i den enkelte saken. Vi kan imidlertid ikke se at skolen benytter sine undersøkelser som grunnlag for å vurdere egnede tiltak i de konkrete sakene. Rektor og ansatte forteller om viktigheten av å bruke undersøkelsene til å finne egnede tiltak i de konkrete sakene. Vi savner imidlertid å se i elevdokumentasjonen at skolen benytter en sammenstilling og analyse av undersøkelsene for å finne frem til egnede tiltak.

Vi vurderer også at skolen kjenner til en rekke ulike tiltak som kan forankres i forskning og kompetansemiljøer, og vi ser at tiltak settes inn på både individ- og gruppenivå. Skolen beskriver ulike tiltak som retter seg mot å trygge eleven. Noen tiltak handler om å forebygge og stanse krenkelser, mens andre er tiltak på klassenivå. Vi ser at skolen i de fleste elevsakene setter inn

²⁷ Jf. Prop.57 L (2016–2017) punkt 5.5.2.5.

tiltak som i sum bedrer situasjonen til elevene, og i så måte er egnede. Samtidig savner vi å høre om, og å se at skolen benytter tiltak som er rettet inn mot andre forhold som påvirker skolemiljøet, herunder for eksempel tiltak rettet mot klasseledelse, inkludering og relasjonsbygging.²⁸ Vi savner også at skolen gjør en konkret vurdering av tiltakenes virkning ved evaluering av tiltak. Vi vurderer også at tiltak der eleven selv er ansvarlig for tiltaket, som regel ikke vil kunne være egnet eller tilstrekkelig til å sørge for at eleven får et trygt og godt skolemiljø.

Når det gjelder skolens vurdering av barnets beste, ser vi at skolen har som praksis å høre eleven i skolemiljøsakene. Utover dette, kan vi ikke se at skolen vurderer hensynet til barnets beste og knytter dette til hvilke tiltak som er egnede i saken. Dette vil etter vår vurdering også gjøre at det er en risiko for at skolen ikke setter inn tiltak som er egnet i den konkrete saken.

På bakgrunn av en samlet vurdering finner vi det ikke sannsynliggjort at skolen setter inn tiltakene som ut fra en faglig standard med rimelighet kan forventes.

Når det gjelder spørsmålet om skoleeier setter inn tiltak, har virksomhetsleder i intervju vist til rutinen *Skjerpet aktivitetsplikt i barnehagene og skolene i Nes*. Skoleeier understreker at også skoleeier skal følge denne. I denne kommer det frem at det er viktig å ivareta barnas rett til å bli hørt og hensynet til barnas beste for å finne frem til egnede tiltak. Videre kommer det frem at tiltakene skal tilpasses den konkrete saken, og at tiltakene skal bygge på en analyse og vurdering av undersøkelsene. I rutinen er det for eksempel vist til at tiltak kan settes inn på flere nivåer og være rettet mot den som blir mobbet/krenket, den eller de som mobber/krenker og rettet mot klasse- og skolemiljøet. På bakgrunn av intervju og kommunens prosedyre, vurderer vi at skoleeier vil følge denne rutinen.

Vi vurderer på bakgrunn av dette at skoleeier setter inn tiltakene som ut fra en faglig standard med rimelighet kan forventes.

Dokumenterer skolen og skoleeier hva som blir gjort for å oppfylle tiltaksplikten?

Skolen og skoleeier dokumentere hva som blir gjort for å oppfylle blant annet tiltaksplikten.²⁹ Skolen og skoleeier skal lage en skriftlig plan når det settes inn tiltak i en sak.³⁰ Planen skal inneholde hvilket problem tiltakene skal løse, hvilke tiltak skolen/skoleeier har planlagt, når tiltakene skal gjennomføres, hvem som er ansvarlig for gjennomføringen av tiltakene og når tiltakene skal evalueres.³¹

I intervju svarer rektor og samtlige ansatte at de lager en aktivitetsplan for eleven dersom undersøkelser viser at en elev ikke har det trygt og godt. Skolen benytter seg av en mal for aktivitetsplan som er bygget på kommunens mal for aktivitetsplan.

Vi ser i elevdokumentasjonen at skolen oppretter aktivitetsplan i saker der undersøkelser viser at eleven opplever et utrygt skolemiljø. Når det gjelder minstekravet til innhold i aktivitetsplanen, ser vi at det i et flertall av elevsakene kommer frem en problembeskrivelse, hvilke tiltak skolen har planlagt, hvem som er ansvarlig for gjennomføringen av tiltakene og når tiltakene skal

²⁸ Se Utdanningsdirektoratet (UDIR): [Tiltak for å fremme fellesskap og miljø | udir.no](https://udir.no/tiltak-for-aa-fremme-fellesskap-og-miljo/).

²⁹ Jf. oppl. § 9 A-4 sjuende ledd.

³⁰ Jf. oppl. § 9 A-4 sjette ledd.

³¹ Jf. oppl. §§ 9 A-4 og 9 A-5.

evalueres. I flertallet av elevsakene ser vi imidlertid at skolen ikke har konkretisert når tiltakene skal gjennomføres. På bakgrunn av dette vurderer vi at det ikke er sannsynliggjort at skolen lager en skriftlig plan som overholder lovens minstekrav når de setter inn tiltak.

Vi mener derfor at skolen ikke dokumenterer hva som blir gjort for å oppfylle tiltaksplikten.

Vi har ikke elevdokumentasjon som belyser hvorvidt det settes inn tiltak i en skriftlig plan ved krenkelser fra noen som arbeider på skolen. I intervjuer har vi fått ulik informasjon fra rektor og virksomhetsleder om hvorvidt det skal opprettes aktivitetsplan i slike saker. I rutinen *Skjerpet aktivitetsplikt i barnehagene og skolene i Nes* ser vi at det står at det ikke er krav om at det skal utarbeides en aktivitetsplan. Når dette er beskrevet i rutinen, vurderer vi at det er en høy risiko for at dette ikke blir gjort. Vi vurderer på bakgrunn av dette at skolen og skoleeier ikke lager en skriftlig plan når de setter inn tiltak ved krenkelser fra noen som arbeider på skolen.

Vi mener derfor at skoleeier ikke dokumenterer hva som blir gjort for å oppfylle tiltaksplikten.

3.2 Vurdering av om kommunen gjennom sin internkontroll sikrer at undersøkelsesplikten og tiltaksplikten blir oppfylt

3.2.1 Har kommunen nødvendige rutiner og prosedyrer?

I Nes kommune sin rutine *Å undersøke i barnehagene og skolene i Nes* kommer det frem informasjon om hva som utløser undersøkelsesplikten, hvor raskt saker skal undersøkes, formålet med å undersøke saken, ulike undersøkelsesmetoder som kan tas i bruk, og hvordan undersøkelser skal dokumenteres. Det er også vist til at hensynet til at barnets rett til å bli hørt og hensynet til barnets beste har betydning i vurderingen av hvordan saken undersøkes.

I Nes kommune sin rutine *Å sette inn tiltak i barnehagene og skolene i Nes* kommer det frem informasjon om hva som utløser tiltaksplikten, informasjon om egnede og lovlige tiltak, og plikten til å sette inn tiltakene i en skriftlig aktivitetsplan. Det er også vist til viktigheten av å ivareta elevenes rett til å bli hørt og hensynet til barnets beste i arbeidet med å finne frem til egnede tiltak.

I kommunens rutine *Skjerpet aktivitetsplikt i barnehagene og skolene i Nes* kommer det frem hva som utløser den skjerpede aktivitetsplikten og at det stilles et skjerpet krav til tempo i saksgangen. Det kommer videre frem ulike eksempler på undersøkelsesmetoder som kan benyttes, informasjon om egnede og lovlige tiltak, og hvordan undersøkelser og tiltak skal dokumenteres.

Neskollen skole sine rutiner samsvarer i stor grad med kommunens rutiner. Rutinene er kun endret på områder hvor kommunens rutiner legger opp til egne tilpasninger. Skolens rutiner inneholder ikke mer eller utdypet informasjon om delpliktene enn det som fremgår av kommunens rutiner.

Vi vurderer at kommunens rutiner inneholder informasjon om de sentrale elementene som er nødvendig å fremheve for å sikre regeletterlevelse for undersøkelsesplikten, tiltaksplikten og dokumentasjonsplikten knyttet til disse. Vi ser imidlertid at én av kommunens rutiner ikke er i

samsvar med opplæringslovens krav. I rutinen *Skjerpet aktivitetsplikt i barnehagene og skolene i Nes* står det at det ikke er krav om at det skal utarbeides en aktivitetsplan. Dette samsvarer ikke med lovens krav.³² Det at kommunens rutiner inneholder informasjon som ikke samsvarer med lovens krav, vil etter vår vurdering utgjøre en risiko for regelverksbrudd. Vi har også vurdert ovenfor under punkt 3.1.3, på bakgrunn av intervjuer og rutinens innhold, at det ikke er sannsynliggjort at det blir utarbeidet aktivitetsplaner ved krenkelse fra noen som arbeider på skolen. Vi vurderer at kommunens rutiner ikke gir den nødvendige informasjonen for å hindre eller forebygge brudd på tiltaksplikten og dokumentasjonsplikten knyttet til denne.

Vi har også undersøkt om kommunen har gjort rutinene kjent og tilgjengelige for de som trenger å vite om dem. Virksomhetsleder, rektor og samtlige ansatte forteller i intervju at kommunens og skolens rutiner er tilgjengelige for alle ansatte i TQM. Rutinene gjennomgås hvert skoleår på planleggingsdager to ganger i året. Rektor forteller at ansatte også har måttet signere ved deltakelse av gjennomgangen. Vi ser at det også fremgår av kommunens rutiner at rutinene skal lagres i TQM og at rutinene skal gjøres kjent for personalet ved skolen i august og januar. Virksomhetsleder forteller i intervju at det også ligger inne et gjøremål i Moava om at aktivitetsplikten med tilhørende delplikter er gjennomgått med personalet hver høst og vår. Gjøremålet må aktivt kvitteres ut. Kommunen følger med og etterspør dersom gjøremål ikke er kvittert ut før fastsatte frister.

På bakgrunn av den informasjonen som vi har fått i forbindelse med tilsynet, vurderer vi at rutinene er gjort kjent for ansatte. Vi finner imidlertid at kommunens rutiner ikke er i tråd med lovens krav om å utarbeide aktivitetsplaner ved krenkelse fra noen som arbeider på skolen. Vår vurdering blir derfor at kommunen ikke har utarbeidet nødvendige rutiner og prosedyrer.

3.2.2 Avdekker og følger kommunen opp avvik og risiko for avvik?

I kommunens redegjørelse, dokumentasjon, svar i RefLex og intervjuer fremkommer det at kommunen avdekker og følger opp avvik og risiko for avvik på flere måter. Vi vil i det følgende omtale hvordan kommunen gjør dette, og vurdere på hvilken måte dette bidrar til å sikre at undersøkelsesplikten og tiltaksplikten blir oppfylt.

Kommunen har et avvikssystem i TQM hvor ansatte kan registrere avvik. Avvikene formidles til rette ledernivå, håndteres og lukkes etter at nødvendige tiltak er iverksatt. Virksomhetsleder forteller i intervju at det ikke er meldt om brudd på aktivitetsplikten i TQM. Rektor forteller i intervju at avvikshåndtering har vært et tema som er tatt opp på skolen. Ansatte forteller i intervju at de kjenner til avvikssystemet i TQM og bekrefter at de har fått opplæring i avvikssystemet. Ansatte forteller at de ikke har benyttet TQM til å rapportere om manglende regelverksetterlevelse av aktivitetsplikten, og flere er usikre på om TQM kan benyttes for å melde om brudd på aktivitetsplikten.

Videre har kommunen et digitalt internkontrollsystem som heter Moava. Her ligger et årshjul for skoleledere og skoleeier med gjøremål som er lenket til lowerk og aktiviteter som lederne skal følge opp og kvittere ut gjennom skoleåret. Nes kommune benytter Moava til å sende

³² Se opplæringsloven § 9A-5 og Prop. 57 L (2016-2017) punkt 5.5.3.

påminnelser ut til rektorer om viktige aktiviteter gjennom året, for eksempel at aktivitetsplikten med tilhørende delplikter skal gjennomgås med personalet som nevnt ovenfor. Virksomhetsleder forteller at de har planer om å gjøre en stikkprøvekontroll av aktivitetsplikten i mai 2024. Dette har ikke blitt gjort tidligere. Kommunen har sendt inn et utklipp fra sitt årshjul i Moava som viser at dette inngår som et gjøremål i mai 2024.

Kommunen har sendt inn et årshjul for ulike obligatoriske brukerundersøkelser og faglige kartleggingsprøver som skal gjennomføres i Nes-skolene. Av gjøremålene i årshjulet som knytter seg til skolemiljø, finner vi Elevundersøkelsen, relasjonskartlegging mellom voksen og elev og Spekters forebyggende trivselsundersøkelse. I etterkant av slike brukerundersøkelser har kommunen og den enkelte skoleledergruppen en kvalitetsdialog. Skolelederne presenterer egne data, analyser av disse og planlegger tiltak for videre oppfølging av resultatene på skole-, trinn- og klassenivå. Kommunen tilbyr ressursmobilisering der det er behov for det.

Kommunen viser videre til at det gjennomføres ukentlige skoleeiermøter der administrativ skoleeier møtes for å drøfte problemstillinger som tar utgangspunkt i data om Nes-skolene. Dette dreier seg for eksempel om Elevundersøkelsen, Spekter, relasjonskartlegging og kvalitative data som blant annet fremkommer gjennom kvalitetsdialogen mellom skoleeier og skoleledergrupper. Gjøremålene i kommunens årshjul er et fast punkt på agendaen i skoleeiermøtene.

Videre gjennomføres månedlige rektormøter. Tematikken er blant annet skolemiljø, aktivitetsplikten og relevante data om Nes-skolene, kartleggingsprøver og brukerundersøkelser. Kommunen bruker blant annet møtene til å sikre en god forberedelse, gjennomføring og oppfølging av Elevundersøkelsen. I intervju forteller virksomhetsleder at de også kan benytte møtene til å gjennomgå vanskelige skolemiljøsaker, men at det ikke er noen systematikk rundt dette.

I kommunens redegjørelse og intervju får vi informasjon om at det også gjennomføres månedlige møter som kalles for Lederermøter Læringsmiljøløftet (LML). Dette er møter som består av kommunen, rektor, avdelingsledere, SFO-ledere og barnehagestyrere. Temaet er alltid skole- og barnehagemiljø. I løpet av år 2023 har møtene blitt benyttet for å utarbeide og kvalitetssikre rutiner og prosedyrer som skal sikre regeletterlevelse av aktivitetsplikten. Møtene har deretter blitt benyttet til å jobbe casebasert slik at lederne skal øve seg i praktisk anvendelse av den kunnskapen de har om aktivitetsplikten. Hensikten er at man kan utveksle erfaringer og få innspill fra hverandre. Kommunen ber også om innspill fra skolen om hva skolene synes er utfordrende, og undersøkelsesplikten har vært en av tingene som det er meldt tilbake om.

Videre har kommunen utarbeidet et rapporteringssystem i Excel hvor rektorer registrerer nye skolemiljøsaker. Kommunen får da oversikt over antall skolemiljøsaker på hver enkelt skole. Kommunen ser på forholdstall mellom resultater fra elevundersøkelsene og antall skolemiljøsaker på de enkelte skolene. I kommunens handlingsplan fremgår det at dette sjekkes ukentlig på skoleeiermøter. Data fra Spekter og andre undersøkelser benyttes sporadisk. Kommunen skriver i sin redegjørelse at det kan avdekkes avvik dersom skolene rapporterer om få opprettede aktivitetsplaner, mens Elevundersøkelsen viser at en vesentlig andel av elevene rapporterer om mobbing. Skoleeier går i dialog med skolen på bakgrunn av funnet.

Virksomhetsleder utdyper i intervju at dersom mobbetall fra Elevundersøkelsen og antall skolemiljøsaker på skoler ikke står i forhold til hverandre, følges dette opp med skolen. Dette følges opp med veiledning og krav til skolen om å iverksette undersøkelser.

Virksomhetsleder forteller i intervju at de er ute på skoler og bistår i vanskelige skolemiljøsaker når skoler ber om bistand, og at de på denne måten også kan avdekke avvik. Kommunen har i slike situasjoner blant annet avdekket avvik knyttet til undersøkelsesplikten, for eksempel at det ikke er undersøkt bredt nok og at skolen ikke har sammenstilt undersøkelsene på en måte som gjør at tiltakene står i forhold til det undersøkelsene viser.

Kommunen vurderer at det ofte er sammenheng mellom skolemiljø og fravær, og har derfor etablert et system for fraværstatistikk på skole- og kommunenivå. Nes kommune har også etablert et læringsmiljø- og fraværsteam (LFT). Denne ressursen samarbeider med skoler om å sikre etterlevelse av undersøkelsesplikten og tiltaksplikten. Kommunen innhenter data fra Læringsmiljø- og fraværsteamet (LFT) og kommunens Pedagogiske tjeneste (PPT) som støtter skolene i arbeidet med skolemiljø. Summen av data leder frem til nødvendige prioriteringer og ressursmobilisering. Resultater fra Elevundersøkelsen har blant annet resultert i at Læringsmiljø- og fraværsteamet har blitt omprioritert for å bistå skoler. Kommunen har også fire årlige heldagssamlinger som kalles for Lærende oppvekstnettverk, der alle kommunalområder er representert. Temaet er tverrfaglig samarbeid i komplekse skolemiljø- og fraværssaker, og skal bidra til at kommunen ivaretar samordningsplikten i slike saker.

Virksomhetsleder forteller i intervju at de har avdekket avvik knyttet til aktivitetsplikten etter at Statsforvalteren har fattet vedtak i skolemiljøsaker hos skoler i Nes kommune, og etter tidligere tilsyn med skolemiljø. Dersom Statsforvalteren fatter vedtak i en skolemiljøsak, blir det raskt gjennomført et møte med rektor eller skoleledergruppen for å sikre en omforent forståelse og fremdrift i arbeidet, og skoleeier kobler på eventuelle ressurser og andre tjenester ved behov for det. Kommunen har benyttet Statsforvalterens vedtak til å også gjøre endringer i kommunens rutiner og prosedyrer. Kommunen har registrert at det har blitt færre saker som er klaget til Statsforvalteren de siste seks månedene. Samtidig har rektorer registrert mange varsler i skolemiljøsaker. Virksomhetsleder forteller at dette gir en indikasjon på kvaliteten av hvordan sakene følges opp av skolene.

Kommunen har videre sendt inn en risikovurdering som beskriver områder hvor det er risiko for avvik, og har satt inn risikoreduserende tiltak i en handlingsplan. Kommunen har redegjort for at risikovurderinger gjøres fortløpende i lys av datagrunnlaget som innhentes om virksomhetene. I kommunens redegjørelse fremgår det at kommunens risikovurdering innretter seg mot forhold som er særlig relevant for skoleeierrollen, og at skolene vurderer hvilke risikofaktorer lokalt som kan resultere i at regeletterlevelse ikke finner sted. Virksomhetsleder utdyper i intervju at risikofaktorer knyttet til den enkelte skole gjøres av skolen selv.

Vi ser at forholdene som er beskrevet i kommunens risikovurdering i hovedsak omfatter risikoforhold knyttet til manglende opplæring av aktivitetsplikten og internkontrollsystemet, og at ansatte ikke har kjennskap til rutiner og prosedyrer. Vi ser at kommunen har vurdert at det er høy risiko for at ansatte ikke kjenner til aktivitetsplikten og prosedyrene, og at rektor ikke sørger for opplæring i internkontrollsystemet som skal sørge for at prosedyrer og skjemaer blir benyttet.

Kommunens tiltak i handlingsplanen går i hovedsak ut på at kommunen etterspør og gir påminnelser til skoler om gjøremål gjennom Moava og i faste møtepunkter, og ved at kommunen ukentlig følger med på rapporteringssystemet i Excel som er beskrevet ovenfor.

Neskollen skole har gjort en egen risikovurdering som retter seg mot undersøkelsesplikten og tiltaksplikten. Vi ser at Neskollen skole sin risikovurdering retter seg mer direkte mot hvordan ansatte arbeider med undersøkelsesplikten og tiltaksplikten. Neskollen skole har vurdert høy risiko for at undersøkelser og tiltak ikke blir iverksatt i tide, og at det ikke settes inn brede nok undersøkelser eller egnede tiltak. På bakgrunn av risikovurderingen har også skolen opprettet en plan med tiltak. Skolens tiltak går ut på å gjennomgå rutiner og prosedyrer hvert år og følge disse, gjennomføre Spekterundersøkelser to ganger i året, gjennomføre ukentlige team-møter på skolen for fast gjennomgang av elevsaker og sårbare barn, samt elevhelsemøter annenhver måned med helsesykepleier og PPT.

Vårt inntrykk er at kommunen systematisk innhenter data som forteller noe om trivsel på skolene og antall skolemiljøsaker gjennom rapporteringssystemet i Excel og faste brukerundersøkelser på skolene i Nes. Vi vurderer at dette kan gi kommunen et inntrykk av risiko for avvik knyttet til aktivitetsplikten. Vi vurderer også at risiko for avvik som avdekkes på denne måten, blir fulgt opp av kommunen. Dette er noe som blir gjort jevnlig og på en systematisk måte. Vi vurderer at dette arbeidet likevel ikke alene er tilstrekkelig for å avdekke avvik knyttet til hvordan skolen arbeider med undersøkelsesplikten, tiltaksplikten og dokumentasjonsplikten.

I forbindelse med rektormøter og LML-møtene vurderer vi at kommunen kan tilegne seg kunnskap om skoleledernes regelverksforståelse og arbeidet med aktivitetsplikten. Møtene foregår jevnlig og på en systematisk måte. Hvorvidt det blir avdekket avvik og risiko for avvik i forbindelse med slike møter, fremstår imidlertid som mer tilfeldig. Vi vurderer at LML-møtene i større grad er benyttet som et tiltak for å følge opp avvik som er avdekket tidligere. Dette er etter vår vurdering et godt tiltak for å følge opp avvik. Vi vurderer at møtene også kan bidra til å avdekke avvik, men da på en tilfeldig måte.

Vårt inntrykk er at kommunen i hovedsak har avdekket avvik mer sporadisk gjennom bistand i skolemiljøsaker der skolen selv ber om bistand, og gjennom Statsforvalterens vedtak og tilsyn knyttet til skolemiljø. Vi vurderer at kommunen også følger opp avvik som avdekkes på denne måten. Denne måten å avdekke avvik på er imidlertid i stor grad hendelsesbasert og innebærer da ikke et systematisk arbeid for å avdekke avvik og risiko for avvik.

Vi vurderer videre at kommunen har skaffet seg en overordnet oversikt over risiko for avvik og satt inn forebyggende og risikoreduserende tiltak for å hindre og forebygge brudd på aktivitetsplikten. Kommunens tiltak for å øke kompetansen kan gi større sikkerhet for at ansatte utfører oppgavene i samsvar med regelverket. Vi vurderer videre at den enkeltes skole sin risikovurdering kan bidra til å skaffe oversikt over områder hvor det er fare for regelverksbrudd knyttet til undersøkelsesplikten og tiltaksplikten. Det er imidlertid uklart for oss hvilken betydning skolenes risikovurderinger har for kommunens internkontroll, og vi er usikre på om skolenes risikovurderinger og tiltak blir fulgt opp av kommunen. Videre er det uklart hvorvidt det er etablert en systematikk rundt hvor ofte risikovurderinger blir gjort av både kommunen og skolene. Vi savner også å se at kommunen setter inn tiltak som er tilpasset mer konkret for å

hindre og forebygge brudd på risikoforhold knyttet til undersøkelsesplikten og tiltaksplikten, hvor Neskollen skole har vurdert risikoen som høy.

Vi vurderer at kommunens årshjul som inneholder tidspunkt for stikkprøvekontroll fremover, kan bidra til at kommunen på sikt vil kunne avdekke avvik og risiko for avvik mer systematisk, og på en måte som er mer konkret tilpasset for å hindre og forebygge brudd på undersøkelsesplikten og tiltaksplikten. Vi vurderer imidlertid at praksisen knyttet til stikkprøvekontroller, ikke er innarbeidet enda.

Etter en samlet vurdering finner vi at kommunen tar i bruk ulike metoder for å avdekke avvik og risiko for avvik. Vi vurderer også at kommunen følger opp avvik som avdekkes, og har satt inn tiltak for å forebygge risiko for avvik. Vi mener imidlertid at kommunen ikke har en fremgangsmåte som gjør at de på en systematisk måte kan avdekke avvik knyttet til hvordan skolene arbeider med undersøkelsesplikten, tiltaksplikten og dokumentasjonsplikten. På bakgrunn av at funnene blir tilfeldige, vurderer vi at systemet ikke oppfyller internkontrollkravet til systematisk arbeid med dette. I vår vurdering ovenfor under punkt 3.1.2 og 3.1.3 har vi funnet at det er risiko for at det ikke undersøkes og settes inn tiltak etter hva som med rimelighet kan forventes, at undersøkelser ikke dokumenteres, at skolens aktivitetsplan ikke oppfyller lovens minstekrav og at det er risiko for at det ikke opprettes aktivitetsplan i § 9 A-5-saker. Slik vi ser det utgjør dette risikoforhold som kommunen ikke har avdekket eller fulgt opp tilstrekkelig. Etter en helhetsvurdering finner vi at kommunens internkontroll ikke er tilpasset og systematisk for å kunne forebygge og hindre brudd på undersøkelsesplikten, tiltaksplikten og dokumentasjonsplikten.

Vår vurdering blir derfor samlet sett at kommunen ikke avdekker og følger opp avvik og risiko for avvik.

3.2.3 Dokumenterer kommunen internkontrollen i den formen og det omfanget som er nødvendig?

Kommunen har i forbindelse med tilsynet sendt inn dokumentasjon på gjennomført risikovurdering og en handlingsplan med tiltak på bakgrunn av risikovurderingen. Kommunen har også vedlagt sitt årshjul og utklipp fra Moava som viser noen av gjøremålene som blir beskrevet som en del av kommunens internkontroll. Kommunen har ellers generelt redegjort for hvordan kommunen arbeider med sin internkontroll knyttet til aktivitetsplikten, men har ikke vedlagt dokumentasjon knyttet til alle delene av arbeidet rundt dette. Vi mener likevel at innsendte dokumenter samlet sett belyser hvordan kommunen arbeider med sin internkontroll. Vi vurderer derfor at Nes kommune dokumenterer internkontrollen i den formen og det omfanget som er nødvendig.

3.2.4 Evaluerer kommunen de skriftlige prosedyrene og andre tiltak i internkontrollen, og forbedrer disse ved behov?

Virksomhetsleder opplyser om at det ble gjennomført endringer av de skriftlige prosedyrene i løpet av 2023 på bakgrunn av avvik som har blitt avdekket tidligere. Vi kan også se av skolens innsendte rutiner, som tar utgangspunkt i kommunens rutiner, at disse er datert endret i løpet av 2023. Vi vurderer at kommunen har evaluert og justert sine skriftlige prosedyrer, og at

kommunen forbedret disse ved behov i løpet av 2023. Kommunen har imidlertid ikke redegjort for at det har blitt gjort en evaluering av andre tiltak i internkontrollen, og vi vurderer at dette ikke har blitt gjort.

Virksomhetsleder forteller at rutiner og prosedyrer fremover vil bli evaluert og justert fortløpende. De har også planlagt evaluering av tiltak i internkontrollen i mai 2024, og har sendt inn sitt årshjul i Moava som viser at dette inngår som et gjøremål i mai. Kommunen har imidlertid ikke vist eller redegjort for et systematisk arbeid rundt dette tilbake i tid. Vi ser at kommunens årshjul som inneholder tidspunkt for evaluering fremover kan bidra til at kommunen på sikt vil gjennomføre systematisk evaluering av prosedyrer og andre tiltak i internkontrollen. Vi vurderer imidlertid at praksisen knyttet til systematisk evaluering som blir beskrevet fremover, ikke er innarbeidet enda.

Oppsummert kan vi se at kommunen har evaluert skriftlige prosedyrer og forbedret disse ved behov i 2023. Kommunen har imidlertid ikke gjennomført systematisk evaluering av andre tiltak i internkontrollen. Vi kan ikke se at det på nåværende tidspunkt foreligger et systematisk arbeid knyttet til evaluering og forbedring av de skriftlige prosedyrene og andre tiltak i internkontrollen. På bakgrunn av dette blir vår samlede vurdering at kommunen ikke evaluerer og justerer de skriftlige prosedyrene og andre tiltak i internkontrollen, og forbedrer disse ved behov.

4 Vår konklusjon

Vi har kontrollert kommunens arbeid for å sikre et trygt og godt skolemiljø.³³ Vi har avdekket brudd på regelverket. Kommunen sikrer ikke at plikten til å undersøke i skolemiljøsaker blir oppfylt. Kommunen sikrer ikke at plikten til å sette inn tiltak i skolemiljøsaker blir oppfylt.

5 Pålegg om retting

Vi har funnet at dere ikke overholder regelverket på alle områder. Kommunen som eier har det overordnede ansvaret for at kravene i opplæringsloven og forskriftene til loven blir fulgt. Vi pålegger kommunen å rette opp følgende forhold:³⁴

1. Kommunen skal sikre at skolen og skoleeier oppfyller plikten til å undersøke saken ved mistanke om eller kjennskap til at en elev ikke har et trygt og godt skolemiljø, eller blir krenket av en som arbeider på skolen.³⁵

- a. Kommunen må sikre at skolen gjør de undersøkelsene som er rimelig å forvente.
- b. Kommunen må sikre at skolen dokumenterer hva som blir gjort for å oppfylle undersøkelsesplikten.

2. Kommunen skal sikre at skolen og skoleeier ivaretar plikten til å sette inn tiltak slik at elevene får et trygt og godt skolemiljø.³⁶

³³ Jf. Opplæringsloven §§ 9 A-4 og 9 A-5, jf. Kommuneleken § 25-1.

³⁴ Jf. opplæringsloven § 14-1 første ledd, jf. kommuneloven § 30-4.

³⁵ Jf. opplæringsloven §§ 9A-4 og 9A-5, jf. kommuneloven § 25-1.

³⁶ Jf. opplæringsloven §§ 9A-4 og 9A-5, jf. kommuneloven § 25-1.

- a. Kommunen må sikre at skolen setter inn tiltakene som ut fra en faglig standard med rimelighet kan forventes.
- b. Kommunen må sikre at skolen og skoleeier dokumenterer hva som blir gjort for å oppfylle tiltaksplikten.

5.1 Oppfølging av påleggene

Kommunen skal iverksette tiltak for å rette brudd på regelverket umiddelbart. Når påleggene er rettet, skal kommunen erklære at retting er gjennomført og redegjøre for hvordan det har blitt rettet.

Frist for retting er 01.11.2024. Vi vil ikke avslutte tilsynet før kommunen, gjennom erklæringen og redegjørelsen, har vist at påleggene er rettet.

6 Kommunen har rett til å klage

Tilsynsrapporten er et vedtak etter forvaltningsloven § 2 første ledd bokstav a. Kommunen kan klage på vedtaket.

Hvis kommunen klager, må det gjøres innen tre uker. Fristen gjelder fra beskjed om brevet har kommet frem til kommunen.³⁷ Kommunen sender klagen til oss. Vi har muligheten til å omgjøre vedtaket. Hvis vi ikke er enig med kommunen, sender vi klagen til Utdanningsdirektoratet som avgjør saken.

Kommunen kan be om at vi ikke setter i verk vedtaket før klagefristen er ute, eller klagen er endelig avgjort av Utdanningsdirektoratet.³⁸

Dere har rett til innsyn i sakens dokumenter.³⁹

Statsforvalteren i Oslo og Viken

Oslo, 31.05.2024

Anna-Helen V. Leivestad, tilsynsleder

Stein Olav Febakke

Kristoffer Niemi-Olsen

³⁷ jf. forvaltningsloven §§ 28 og 29.

³⁸ jf. forvaltningsloven § 42.

³⁹ jf. forvaltningsloven § 18.

STATSFORVALTEREN I OSLO OG VIKEN

Postboks 325, 1502 Moss | sfovpost@statsforvalteren.no | www.statsforvalteren.no/ov

